

Reggeli Ujság

Noviszád, 1938 január 31, hétfő

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

19. évfolyam 30. szám

Tárgyalások a kínai hadianyagszállítás beszüntetéséről

Angol tiltakozás a sanghaji táviratcenzura miatt

Tókióból jelentik: Konoye herceg miniszterelnök a képviselőházban kijelentette, hogy a diplomáciai tárgyalások bizonyos határig eredményesek lehetnek abban a tekintetben, hogy megszüntessék a Kínának való lőszerszállítás idegen hatalmak részéről. Hirota külügyminiszter közölte, hogy a tárgyalások már folyamatban vannak. Ami a szovjethez való viszonyt illeti, a helyzet kissé ké-

nyes, de a japán kormány arra törekszik, hogy a két ország viszonyát a lehetőségig normálissá tegye.

Nagybritannia tekintetében Hirota kijelentette, hogy Japánnak élénk óhaja minél barátságosabb kapcsolatokat tartani fenn Angliával éppúgy, mint a többi állammal, amelynek érdekeltségei vannak Kínában.

vonatkozóan. Az első jegyzék a kereskedelmi táviratok, a másik kettő pedig a Reuter-iroda, illetve a Manchester Guardian táviratainak cenzurázása miatt tiltakozik.

A SZOVJET VÉDI HATÁRAIT

Moszkvából jelentik: Lenin halálának 14. évfordulója alkalmából a moszkvai nagy színházban ünnepélyes gyászülés volt, amelyen Zsdanov, a legfelső szovjettanács tagja is felszólalt. Kifejezte a szovjetunió rokonszenvét a köztársasági Spanyolország és Kína iránt, majd közölte, hogy a szovjetnek szünet nélkül folytatnia kell a vörös hadsereg fejlesztését. Rösen kell lennünk — mondotta. — Ha az ellenség határainkra merészkedne, repülőink és haditengerészetünk, valamint a 170 milliós orosz nép egyesített erejével találja magát szemben és jaj annak, aki határainkat megsérti.

A japán tengeri fegyverkezés

Londonból jelentik: A Sunday Times foglalkozik azzal a hírrel, hogy Nagybritannia, az Egyesült Államok és Franciaország között tanácskozás kezdődött a londoni flottaegyezmény egyes pontjainak megváltoztatásáról, tekintettel arra, hogy Japán 35.000 tonnánál nagyobb csatahajók építését vette tervbe. A lap úgy tudja, hogy a tókiói angol nagykövét ilyen irányú érdeklődésére még semmiféle pozitív választ nem kapott a japán kormánytól. Abban az esetben, — írja a lap —, ha a hír valóban bizonyulna és Japán tényleg 35.000 tonnánál nagyobb csatahajókat építene, az említett hatalmak tanácskozásait Németországra és a szovjetre is kiterjesztenék, melyek Nagybritanniával kötött szerződéseikben közvetve ugyancsak elismerték a londoni flottaegyezményt.

ANGOL TILTAKOZÁS

Sanghaji jelentés szerint Herbert Philipps angol főkonzul Okamoto japán főkonzulnak három írásbeli tiltakozást nyújtott át a kábelszolgálat japán cenzurájára

—

Krakkó várja a magyar kormányzót

Krakkóból jelentik: Horthy magyar kormányzó — mint ismeretes —, február 5-én érkezik Lengyelországba. A fogadtatást előkészítő krakkói polgári bizottság a krakkói városházán ülést tartott a részletek megvitatására. A szónokok hangoztatták, hogy a lengyel népet Magyarországhoz igen szívélyes baráti kapcsolatok fűzik. Magyarország baráti érzelmeinek legutóbb feledhetetlen bizonyítékát adta 1920-ban, amikor a Magyarország által szállított fegyverek, másrészt a magyarok közvetítésével érkezett hadianyag segítette győzelemre Lengyelországot a bolsevisták felett. Krakkó népe bensőséges, őszinte örömmel fogadja Horthy kormányzó látogatását.

Genfi jelentés szerint Beck lengyel külügyminiszter — bár a Népszövetség alapokmányának reformjával foglalkozó 18-as bizottság hétfői tanácskozásán fontos szerepe lett volna — szombat este hazautazott Genfből, hogy Jensen lehesse a magyar kormányzó fogadtatásán.

A romániai magyar párt nem köt választási paktumot Gogával

Bukarest jelentés szerint a román nemzeti parasztpárt lapja, a Dreptatea azt írja, hogy a Goga-kormány választási paktumról tárgyal az erdélyi magyar párttal. Erdélyi magyar politikai körökben a lap hírével kapcsolatban megjegyzik, hogy semmit sem tudnak arról, mintha a Goga-kormány és

az erdélyi magyarpárt között választási paktumról folynának tárgyalások.

Kolozsvári jelentés szerint a város rendőrfőnöke megtiltotta, hogy a kolozsvári éttermekben és mulatóhelyeken mást, mint román nótát játsszunk.

A semleges államok a megtorlások kérdésének tárgyalása ellen

Párisból jelentik: A francia politikai körök érdeklődésének középpontjában Kína segélykérése áll. A francia fővárosban azt tartják, hogy a helyzet kulcsa Amerika kezében van. Nélküle ugyanis az európai nagyhatalmak már gazdasági és pénzügyi téren sem tudnának hatásos segítséget nyújtani a kínai kormánynak. A Journal

des Débats ezzel kapcsolatban felszólítja a francia és angol kormányt, hogy óvakodjék minden olyan kalandtól, amely kiszámíthatatlan következményekkel járhat. A Paris Soir valószínűtlennek tartja, hogy az Egyesült Államok amelyek állandóan az állal és köolajjal látják el Japánt, csatlakoznának Kína támogatásához.

A MEGTORLÁSOK ELLEN

Genfből jelentik: Svédország, Belgium, Svájc és Hollandia képviselői — korábbi határozatukhoz képest — a 18-as bizottság hétfői ülésén nyilatkozatot tesznek, melyben állást foglalnak a gazdasági és pénzügyi megtorlásokra vonatkozó 16. szakaszhoz. Beavatott helyről származó értesülés szerint az említett hatalmak képviselői nem ragaszkodnak hozzá, hogy a 16. szakaszt a mostani ülésükön beható tárgyalás alá vegyék. Éppen ezért valószínű, hogy a tizenhét tagú bizottság ülése csak egy vagy két napig tart.

Az albán képviselőházban ma jelentik be Zogu király esküvőjét

Tiranából jelentik: I. Zogu király és Apponyi Geraldine grófnő közeli házasságkötését az albán alkotmány értelmében a képviselőháznak hétfőn délelőtt 10 órára kitűzött rendkívüli ülésén jelentik be hivatalosan. A menyasszony családja már Tiranába érkezett.

Olaszországnak nincs szüksége külföldi kölcsönre

Rómából jelentik a Stefani-iroda: Az olasz kormány ismételt kijelentései ellenére egy külföldi állam sajtója folyton arról ír, hogy Olaszország külföldi kölcsönt keres. Az olasz kormány éppen ezért még egyszer szükségesnek tartja leszögezni, hogy Olaszország — az abesszin háború és a megtorlások következményei ellenére — abban a helyzetben van, hogy saját eszközeivel megfelelhessen minden belső szükségletnek takarékosan, jóakarats minden olasz spontán együttműködés révén. A külföldi kölcsön kérdése tehát nincs napirenden, — mondja a Stefani-iroda közleménye.

Magyar-német kereskedelmi tárgyalások Berlinben

Berlinben magyar-német kereskedelmi tárgyalások kezdődtek. A tárgyalásokat magyar részről Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter vezeti. A megbeszélések feladata kettős: egyrészt a fizetési forgalom új szabályozása, másrészt a kiviteli és behozatali időszerű kérdéseinek, vagyis azoknak a kontingensproblémáknak elintézése, amelyek a jövő évi kölcsönös áruforgalommal kapcsolatosak.

Reggeli levél

A lengyel és az angol

A lengyel sajtó nagyon szívesen tesz összehasonlításokat Lengyelország és Anglia, a lengyel nép és angol nép között. Minden alkalommal azonban megállapítja, hogy az összehasonlítás nagyon szomorú, mert egy szegény és egy gazdag élete világlik ki belőle. A lengyel ember évente 20 kiló húst fogyaszt, az angol 143 kilót, a lengyel cukorfogyasztás évenként 10 kiló, az angolé 50 kiló. A két szám közötti különbség egyenesen megdöbbentő — állapítja meg a Kurier Poranny című lengyel lap. — Az a 123 kiló hús és 40 kiló cukor, amennyivel többet fogyaszt évente az angol a lengyelénél, nemcsak Albion fiainak jobb öntudatát döntik el, hanem az életben és a gazdaságban mutakozó aktivizmusuknak is élénk példája.

Még nagyobbak azonban az ellentétek, ha az ugynevezett luxuscikkek fogyasztását hasonlítjuk össze. Lengyelország már az ugynevezett keleti államokhoz tartozik, ahol a tea-fogyasztás nagyon elterjedt szokás, az angol ember évente mégis nyolcvanöt-ször annyi teát fogyaszt, mint a lengyel. Az ivásban is sokszorosan felülmúlják az angolok a lengyeleket, mert az angol ember átlag harmincöt-ször annyi bort és huszonháromszor annyi sört iszik, mint a lengyel. Köztudomású, hogy a lengyelek szenvedélyes dohányosok, azonban az angolok még ebben is háromszorosan felülmúlják őket. A közegészségre fényt vető számok közül a legjellegzetesebb az, hogy az angol ember évente 9,5 kiló szappant fogyaszt, míg a lengyel csak 1,3 kilót vagyis hetedannyit. Ez a szám mutatja talán a legjobban, hogy mennyit kell tenni Lengyelország széles néprétegei körében, hogy a tisztaság tekintetében megközelítsék a nyugateurópai államokat.

Egészen természetes, hogy minden más téren is hasonló a helyzet. Így Angliában minden 10.000 emberre 434 autó jut, Lengyelországban pedig csak 7. Sajnos arra vonatkozólag nincsen statisztika, hogy hány újságpéldány fogy el Lengyelországban, mennyi könyvet adnak el, hány színház és mozijegyet, nem szólva a kép, szobor, szőnyeg és ékszervásárlásról. Egészen bizonyos, hogy e tekintetben is óriási különbség között a lengyel és angol ember között. Az angol ember átlagos életkora tíz évvel több, mint a lengyelé, csak egyben szegényebb Anglia a gyermekek születésében, mert míg Lengyelországban 1.000 lakosra 26 születés esik, addig Angliában csak 14,7. A nagy szegénység mellett a szaporodás súlyos probléma, mert a kormányzatnak gondoskodni kell az elszaporodó lakosság foglalkoztatásáról.

A fiatal lengyel intelligencia miniatképe nem Franciaország már, hanem Anglia. Az angolok racionálisan gondolkodnak és cselekednek és a legmodernebb technikai eszközökkel dolgoznak jólétük fokozása érdekében. A lengyelek azt szeretnék, ha nyugati népek nem félvállról beszélnének velük és róluk, hanem éppen olyan tekintéllyel szeretnék birkodni, mint azok. Az angol stílus minden fiatal lengyel mérnök orvos és ügyvéd álma, ha végre otthont tud

Róma üdvözli az öt éves nemzeti szocializmust

Rómából jelentik: A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője a következőket írja:

— Az egyesített és Hitler körül tömörült Németország jogos büszkeséggel ünnepli a nemzeti szocialista uralom 5. évfordulóját. Öt évi szakadatlan harc után Németország elérte a szellemi és anyagi megújulást. A nemzeti egység megvalósult. Németország olyan jogegyenlőséget követel, amely mint nagyhatalmat megilleti. A nemzeti szocialista uralom meghozta Németországnak a társadalmi békekét. Mussolini volt az, aki szót emelt Németország fegyverkezési jogegyenlősége mellett, hogy ilymódon vessenek véget az általános fegyverkezési versengések. Mussolini volt az, aki azt mondta, hogy Németországnak új helye van az afrikai nap alatt. A német nép nem vett részt a megtorlásokban Olaszország ellen, de az olasz nemzet sem vett részt anyagilag, sem pedig erkölcsileg a versaillesi megtorlásokban Németország ellen. Ezekben a történelmi órákban megerősödött a barátság Németország és Olaszország között. Ez a barátság szívélyes és őszinte, mert Mussolini és Hitler neve harcot jelent a bolsevizmus ellen.

A családi boldogságának megrövidítése címén 1,700.000 dinár kártérítést követel az államtól egy 10 éven át felfüggesztett tanító

Egyenként 300.000 dinárra becsüli megnem születet gyerekeit a felpetés

Egyedülálló per tartja izgalomban Szarajevót, s vele együtt különösen a jogász köröket. A pert a napokban indította Brezsansics Dragomir tanító, az alperes nem más mint az állam. Brezsansics, aki kerék tiz esztendőig fel volt függesztve állásától, 1,720.000 dinár kártérítésre perelte be az államot családi boldogságának megrövidítése címén.

Breszansicsot a mosztári főispán rendeletére 1927-ben egyik napról a másikra felfüggesztették állásából, a tanítónak még arra sem volt ideje, hogy dolgait elszállíthassa, a hatósági közegek egyszerűen megfogták a butort és beraktározták egy felszerbe. 1927-től egész a közel multig Brezsansics fel volt függesztve állásából.

Az elkeseredett tanító tíz évig várt az órára, hogy rehabilitálják. Amint végre elérkezett ez a zidő, megírta vádiratát az állam ellen és a tönkrement butorok fejében 29.000, megrö-

vidített családi boldogság címén pedig 500.000 dinár kártérítésre perli az államot. A családi boldogság megrövidítését úgy magyarázza Brezsansics, hogy a felfüggesztés következtében nőtlenségre volt kárthatva. Ebből kifolyólag nem lehettek neki gyermekei sem, akik egyenként 300 ezer dinárra becsülhetők Brezsansics szemében. A tíz év alatt 4 gyermeke született volna, — írja vádiratában a tanító — s így az azokért járó kárpótlás fejében 1,200.000 dinárt követel.

Eddig eljutott a vádló, megírta a periratot, felsorolt benne tucatnyi nyomos okot is, azonban nem akadt egyetlen ügyvéd sem Szarajevóban, aki elvállalta volna a per képviselőt. A tanító azonban ugylátszik nem tanulta meg az akadályok előtt meghátrálni: ő maga nyújtotta be az illetékes hatóságokhoz a periratot.

Az ügy további fejlődését érthető érdeklődéssel tárgyalják.

Egy milliárd dinár felesleggel zárult Jugoszlávia múlt évi külkereskedelmi mérlege

Jugoszlávia gazdasági helyzetének javulását a legjobban az mutatja, hogy mennyire emelkedett az ország külkereskedelmi mérlegének aktivitása. Már az 1936. év is a külkereskedelmének növekedését hozta, tavaly azonban tekintélyes mértékben emelkedett ez. Az 1937. évi külkereskedelmi mérleg olyan aktívummal zárult, amilyent még a legnagyobb optimisták sem vártak; a behozatal az 1936. évihez viszonyítva egy milliárddal, a kivitel pedig két milliárdal emelkedett.

A dr. Sztójadinovics kormány Németországgal, Olaszországgal, Angliá-

magának alapítani. Míg azonban Angliában széles néprétegek élnek magas életszinten, addig a lengyel intellektuális osztály kis szigetet képez csak az igénytelenség és kul-

val, Belgiummal és más államokkal megkötött kereskedelmi egyezményei nagy mértékben hozzájárultak a külkereskedelmi mérleg kedvező fejlődésének kialakulásához. A pénzügyminisztérium vámosztályának kimutatása szerint az 1937. évben 4 millió 557.395 tonna árut szállítottak Jugoszláviából a külföldre, az 1936. évi 2.868.221 tonnával szemben. Így tehát a tavalyi kivitel súlyban 689.174 tonnával, vagyis 58.89 százalékkal haladta meg az 1936. évit.

A tavalyi kivitel értéke 43.33 százalékkal, illetve 1.896 milliárd dinárral emelkedett. Tavaly ugyanis

turális elmaradottság mind inkább növekedő tengerében. Nagy kérdés, hogy valaha is kisebb lesz-e a különbség az átlag angol és átlag lengyel életszínvonalában. (m. n.)

6.272 millió dinár értékű árut szállítottak el külföldre, az 1936. évi 4.376 millió dinár értékével szemben. A behozatal emelkedése, különösen, ami a mennyiséget illeti, jóval kevesebb, mert míg 1936-ban 971.328 tonnát tett ki a behozatal, addig 1937-ben 1,104.950 tonna volt, vagyis 133.622 tonnával, illetve 13.76 százalékkal több. A behozott áruk értéke 1937-ben 5.234 millió, 1936-ban pedig 4.077 millió dinár volt, vagyis tavaly 1.157 millióval, illetve 28.37 százalékkal nagyobb értékben hoztak be külföldről árut mint 1936-ban. A tavalyi kivitel 6.272 millió, a behozatal pedig 5.234 millió dinár volt és így a kivitel egy milliárd dinárral haladta meg a behozatalt.

Huszonnégy nemzet 50.000 kiküldötte vesz részt a budapesti euharisztikus kongresszuson

Budapestről jelentik: Az euharisztikus kongresszus vendégforgalmi és szervezési kérdéseiről most adott ki tájékoztatót a kongresszust előkészítő főbizottság. A jelentésből megállapítható, hogy a kongresszus minden nagyobb szervezési kérdése már megoldást nyert. A jelentés többek között beszámol arról, hogy külföldről 24 nemzet 50.000 résztvevőt jelentett be. Magyarország területéről az eddigiek szerint két csoportban 70—70.000, összesen száznegyvenezer ember vesz részt a budapesti ünnepeken. A főbizottság közleménye hangsúlyozza, hogy mind a külföldi, mind a belföldi vendégek igényeit a magán, valamint a tömegszállításokat illetően teljes mértékben ki tudják elégíteni. Magánlakásokat Budapest társadalma kielégítő számmal ajánlott fel a kongresszus résztvevői számára.

Megkezdődtek az adományozások a szentai múzeum részére

Jelentették már, hogy Szentá város tanácsa elhatározta, hogy régészeti és néprajzi múzeumot, valamint azzal kapcsolatban könyvtárat létesít, amelynek igazgatásával Dudás Andor nyugalmazott városi tanácsnokot bízta meg. Közöltük, hogy a múzeum felállítását a közönséget, hogy érdekes régiségeket a tulajdonjog fenntartásával szolgáltatassák be a múzeumba. A felhívásnak eredménye is lett, mert már eddig is számos tárgyat adtak át Dudás tanácsnoknak a múzeum részére. Eddig a következő régiségeket szolgáltatották be:

Jávorszky Endrétől Galloiti: Egyetem Villágismerete 1—700 old. 15 térképpel. 1844. Hartleben edit. Pest. — Barsy Verától Aneroid barometer. W. Lambrecht Göttingen cégtől. — Vincze Lajos ornitológus 3 régi pénz, köztük II. József cs. talléra. — Nemes Bradvátsky Vidoszava 1 drb sűrű a granitcsár világból, 1600—1740, Szentá. — Dudás György, a Magyar Táv. Iroda tisztviselőjétől Szent Száva érdemrend, 1888. — Böviz János méhés, góttéplom bordaköve a Csésztó középkori kg templom romjaiból. — Raffay Rózsika Jenováné 32 drb különféle államok papírpénzei. — Stolz Magda, Bpest. 64 drb. térkép. — Vuits Ida hagyatéka: antik album, 60 drb fényképpel. — Lebák Erzsé, Bpest. 2 drb nemesi pecsétgyűrű, Adám János postaltiszt 5 drb papírpénz, Poharkovits Benő hársz, bronzkori nagy horog.

Mussolini édesanyjának küzdelmes szép élete és harca a fiáért

Róma, január.

Azoknak az anyáknak és nagyaszonnyoknak a sorában, akiknek igen sokat köszönhet az emberiség, méltán foglal helyet Rosa Maltoni, az egyszerű tanítónő, a predappioi kovács felesége, Benito Mussolini édesanyja.

Jó polgári család gyermeke volt Édesapja, Forli állatorvosa, élénk részt vett a kis vidéki város társas-életében. A feketeszemű, feketehajú, szomorú és sápadt Rosa azonban kerülte a társaságot, magábaárkózott, komoly leány volt. A város szegény gyermekeinek órágyala majd a közeli Varano di Costa nevű kis falu tanítónője havi 50 lira fizetéssel. Ma Predappio Nuová-nak hívják a kis falut, ahonnan élete végéig nem is került el többé és ahol még ma is valóságos legendakör övezi alakját.

ISKOLA ÉS KOVÁCSMÜHELY

Már varanói tartózkodása legelején megismerkedik a fiatal tanítónő egy forradalmi törekvései miatt börtönviselt szocialista kovácslegény-nyel, Alessandro Mussolinival. A szilaj kovácslegény beleszeret a szelidlelkű szép, fiatal tanítónőbe és nehézkes ákombákomos levelekben vallja be neki szerelmét. Rosa Maltoni családja természetesen ellenzi a rangján aluli házasságot, de 1882. január 25-én mégis egybekelnek és az esküvő után azonnal be is költöznek a népiskola tanítói lakába.

Lakásuk egyszerű, szegényes. Az emeleten van a konyha, mellette a kis iskolaszoba, alatta pedig Alessandro kovácsműhelye és a kalapács kopogása, a fújtató zaja kíséri a tanítónő amúgy sem könnyű munkáját. Ebben az ütött-kopott, régi házban születik 1883-ban a Mussolini-házaspár első gyermeke, Benito, akit édesapja kivánságára

Benito Juarez mexikói forradalmár, Miksa császár ellenfele után neveznek el.

Amíg a nyári vakáció tart, Rosa asszony maga gondozza kisfiát. De amint megkezdődik az iskolaév, ismét mások gyermekeivel kell foglalkoznia s a kis Benitót egy öreg cseléd, Severina Landi gondjaira bizza.

Alig néhány hónap múlva a Varano-ház második emeletére költözött az iskola és vele együtt a tanítónő családja. Két szerény szobájuk volt és ha az iskolaév befejeződött, kiürítették az iskolatermet és gabonát raktároztak el benne. (Talan erre a nyomorúságos kis iskolára gondoltak Forli polgárai, amikor gyönyörű új iskolájukat Rosa Maltoniról nevezték el néhány évvel ezelőtt.)

1885-ben született a második gyermek, Arnaldo. Őt már nem tudja maga táplálni a reggeltől késő estig nehéz munkával elfoglalt édesanya, hanem egy szomszédos majorba adja ki dajkaságba. Négy évre rá születik a harmadik gyermek, Hedvig és Rosa Maltoni vállaira mind több gond nehezedik. Délután az iskolában van elfoglalva. Délutánat a házkörüli munka foglalja le, de azért mindig tud időt szakítani,

hogy gyermekeivel foglalkozzék. Délutánoként kézenfogja őket, kimegy a közelfekvő szőlőjükbé és utközben hazafias dalokat énekel nekik.

KENYÉREBÉD, GYÜKÉR-VACSORA

Magával viszi a családi könyvtár díszét, a »Nyomorultak«-at és felolvassza a gyermekeinek. Otthon azonban mindennap ujrakezdődnek a gondok. Jóformán ennalóra is alig jut, ebédjük szerény, legtöbbször csak leves és kenyér, vacsorát pedig azokból a füvekből, gyökerekből főz Signora Rosa, amelyeket a mezőn szed össze, mikor gyermekeivel sétálni jár. A kávé és a tejet csak hirtől ismerik. (Benito Mussolini 20 éves korában iszik először kávé.)

A gyermekek bizony gyakran éhesen ke'nek fel az asztaltól és emiatt kimondhatatlanul szenved édesanyjuk. A gondok nyugodni sem hagyják ezt a mártírasszonyt, az egész napi kemény munka után még aludni sem tud, annyira beteg és ideges. Tízszor, huszszor felkel egy éjszaka, pedig reggel nyolckor már újra kezdődik a tanítás.

Saját felsőbbrendűsége és férje megalkuvást nem ismerő természete is sok gondot okozott neki. Szomorúan látta, mint használják ki ura jóságát. De hiába volt minden, Alessandro mestert nem tudta megváltoztatni. Garast garasra rak, hogy gyermekeinek a mindennapi falat kenyeret előteremtse, de nagy szomorúsággal látja, hogy

amikor a választások közelednek, férje 5-6 vendéget is megüv asztalukhoz,

nem törődve azzal, hogy honnan fogja felesége a vendéglátás »költségeit« fedezni.

Rosa Maltoni, aki valamikor jobb napokat látott ekkor sem zugalódik és míg férje szocialista gyűléseken szónokol és elkerüli a templomot, ő templomba viszi gyermekeit és valóságosságra, istenfélelemre neveli őket. A templom mély nyomot hagy a gyermekek lelkében és ha a kis Benito eleinte mindig meg akar iszökni a templomból, 25 év múlva Doberdó lövészárkában mégis egy ilyen gyerekkori karácsonyi mise emlékét idézi fel vigaszul.

A KIS BENITO CSINYJEI ÉS AZ ANYA HARCA

1896-ban Rosa asszony elveszti az édesanyját s ettől kezdve még busabb, még zárkózottabb, mindent elkövet, hogy énjének jobbik részét átültesse gyermekeibe. Alig van nap, hogy a féktelen kis Benito ne követne el valami csinyt,

alig fordul elő, hogy sértetlenül térjen haza a játékból.

Hol a fejét törik be, hol kezét-lábát zuzza össze. Anyja mindennap ezer aggodalom között engedi el hazulról.

Pedig Benito rajongó szeretettel csüng édesanyján. »Legjobban az édesanyjamat szerettem ezen a világon. — Irja életrajzában — olyan gyengéd, olyan nyugodt volt, de mégis szigorú. Ha valami rosszat

Spanyolnátha

esetén minden betegnek kell adni

ASPIRIN TABLETTÁT!

A hirdetés S. 441 24. ILL. 1936. által lajstromozva

követtem el, mindenkit kérve kért, hogy ne árulják el édesanyjának, mert nem akarta még jobban elszomorítani Anyjától tanult meg írni és olvasni, majd később erélyes férfikébe került az iskolában. Amikor kijárta az elemi, apja magához akarja venni a kovácsműhelyébe. Anyja harcolja ki, hogy kisfia tovább tanulhasson.

Nyugtalan szívvvel küldi el Faenzába, félti féktelen természete miatt, mert a fiu még elutazása előtt is összeverekszik pajtásaival és bepölyázott kézzel indul utnak.

Az anya balsejtelmei nem is csalnak.

Benitóval igen sok baj van az iskolában.

Rosszul bannak vele, megverik, büntetik, ez még csak jobban elvadítja. Rosa asszony gyakran meglátogatja a gyermeket Faenzában, de vasutira nem telik és ezért legtöbbször Meldoláig gyalog megy, ott kocsiára keredzkedik. Az alapjában véve jólelkű kisfiu ilyenkor mindent megígér édesanyjának. Signora Rosa pedig kézenfogja és elvezeti ahhoz a tanulótársához akit legutóbb elvert és megparancsolja kisfiának, hogy kérjen tőle bocsánatot. De alig hagyja ott imádott édesanyja, újra előről kezdődnek a bajok. Benito megszökik a miséről, mert »nem bírja a tömjénzsagot.«

Ki akarják csapni,

de megint megjelenik mentőangyalként az anyja és visszakönyörgi.

KÖNYÖRGŐLEVELE A PREFEKTUSHOZ

Végül mégis kénytelen belátni, hogy a faenzai környezet nem tesz jót fiának. Forlimpopoliba akarja iskolába adni, de otthon most már kevesebb a pénz, mint valaha. Sok álmatlan éjszaka után megható levelet ír a forlii prefektúrához: segílyt kér fia iskolázatásához, aki »hozzáérték véleménye szerint szép reményekre jogosít.« De hiába minden. Levelét, amelyet ma büszkén mutogatnak Forliban az idegeneknek, akkor

válaszra sem méltatták.

Ő azonban nem hagyja magát. Anyai ösztönével megérzi, hogy fiáért, annak jövője boldogulásáért minden áldozatot meg kell hoznia. Szájától vonja meg a falatot, még jobban nélkülöz, beiratja a fiut mégis Forlimpopoliba a tanítóképzőbe.

Signora Rosa napról-napra többet tűr és szenved. betegsége kinozza és fia nyughatatlan természete is mindig több szomorúságot okoz neki. Röviddel azután, hogy elnyerte tanítói oklevelét, Benito elhatározza, hogy Svájcba megy.

BÜRTÖN, 45 LIRA, HALÁL.

Közben Alessandro Mussolinit politikai ténykedése miatt börtönbe zárják és Signora Rosa egyedül marad a két kisebb gyerekkel. Jóformán egy fillér sincs a házban, amikor megérkezik Benito távirata, aki »éltre-halálra« ötven lirát kér édesanyjától. És az édesanya ekkor sem tudja megtagadni. fia kérését. Pénzre teszi, amit lehet, keservesen összeszed 45 lirát és noha tudja, hogy másnap kenyérré való sincs otthon,

elküldi ezt a pénzt Svájcba induló fiának.

Benito Mussolini sok küzdelem és nélkülözés után csak akkor tér onnan vissza, amikor édesanyja a betegágyához hivatja. Ekkor Signora Rosa már súlyos beteg. Kimerítette az a nagy harc, amelyet férje kiszabadításáért folytatott. Kért, könyörgött, siránkozott, Alessandro Mussolini végül ki is szabadult, de Rosa asszonyt felőrölték a gondok. Ekkor még felgyógyul, de egészsége azután megint napról-napra romlik és alig egy évre rá távirattal hívják haza a Veronában katonáskodó Benito Mussolinit anyja betegágyához. Mire odaér, édesanyja már meg sem ismeri és 1905. február 9-én 47 éves korában meghal. Másik fia, Arnaldo, aki ekkor már évek óta Svájcban tartózkodik, még a temetésére sem tud eljönni.

A NAGY FIU AZ ÉDES-ANYJÁRÓL

Benito Mussolini édesanyja halottaságánál sirt először életében, mert megérezte, hogy azon a hideg téli éjszakán testvérét, barátját, mindenét elvesztette. »Elvették tőlem az egyetlen drága lényt, az egyetlen embert, akit egészen hozzám tartozónak éreztem«, — írja később. — »Az anyám kimondhatatlanul szenvedett értem, igen sok nyugtalan órát élt át az én mozgalmass vándoréletem miatt, de

előre látta a jövőmet, tulságosan sokat remélt.

De meg kellett hálnia, mielőtt elérte volna 48-ik esztendejét. Emberfeletti dolgokat vitt véghez a maga nemében.«

Rosa Maltonit pedig ekkor még egyszerű sirba temetik a predappioi temetőben. Évek múltán kápolnát építenek sirja fölé, melyhez áhíthatos tisztelettel zarándokolnak olaszok és idegenek, mert itt nyugszik az az asszony, aki világhozta és felnevelte Olaszország legnagyobb fiát.

F. É.

—«O»—«O»—«O»—«O»—«O»—«O»—
Fizessen el a
Reggeli Újságra
—«O»—«O»—«O»—«O»—«O»—«O»—

Egy Oszijek-környéki kis eldugott falu kéményseprője azt állítja magáról, hogy a Csing kínai császári dinasztiából származik

Átok következtében vesztette el mesés vagyonát a család, mondja - Schandl Paulina, a Csing dinasztia leszármazottja

Nemrég nagy elkéseredést váltott ki a dolnjimiholjáci kéményseprőkből az a hallatlan eset, hogy egy 23 éves leány felcsapott kéményseprőnek. A mestereken kívül a lakosság is felháborodott, az idősebbek keresztet vetettek valahányszor meglátták az ördög-re nagyon is hasonlós nő-kéményseprőt, aki annyiból keltett borzalmasabb hatást a többi kéményseprőtől, hogy tipikus kínai arca volt, ferdevágásu, kicsi szemek, vastag ajkak és az arcán a mongol faj ezer kitörölhetetlen ismertető jele.

A faluban mindenki tudja, hogy kínai, azt is mondják, hogy a legelőkelőbb családok egyikének leszármazottja, azonban ennél többet nem tud senki a falu ördögéről. Még egyet tudnak csak, hogy gyűlölik Paulinát.

A kínai császári család leszármazottja azonban nem sokat törődik velük, van a faluban jónéhány család, akik szeretetükbe fogadták, így hát vigan, öröklé énekelve végzi munkáját. Szereti a mesterségét. Arra a kérdésre, hogy miért lett kéményseprő, elmondta, hogy nem akarták sehol sem alkalmazni s a nyomor készítette erre a lépésre, amit különben eddig még nem bánt meg.

A fiatal leány meglepően intelligens. Származásáról azonban nem akar beszélni, jó ideig kell faggatni, míg végül egyszerűen, nem törődve azzal, hogy hiszi-e a hallgatóság, elmond egyet-mást az életéből.

— Átok van a családonkon. Valamikor, abban az időben, amikor Napoleon világhódító útjára indult, egy kínai herceg, az akkori kínai császár, a Csing dinasztiából való Küenlung legközelebbi rokona, fontos megbízatással Európába utazott. Párisban beleszeretett egy leányba, akit — miután felvette Konfucius hitét — elvett feleségül.

A herceg Európában akart maradni és csak közvetlen halála előtt akart hazatérni Kinába, hogy mégis a kínai föld legyen porainak bölcsője. Egy eseményből kifolyólag azonban minden másképp történt. Feleségének nem sokkal a házasságuk után kislánya született s az asszony belehalt a szülésbe. A leányt Paulinának hívták. Atyja a császári dinasztia egyik leszármazottjához akarta feleségül adni, a lány azonban elszökött egy Schmidt nevű müncheni gyárossal és titokban megesküdött vele. Ez az esemény teljesen le-törte az idős kínait. Lányának viselkedését, ami a hit és a hagyományok lábballal való tiprását jelentette előtte, nem tudta megbocsátani. Megátkozta a leányt, ve-jét és a házasságukból születendő leánygyermeküket ezer esztendőre. Az átok teljesült — sóhajtott fel fojtott keserűséggel Schandl Pau-

lina, majd folytatta: Ez a Paulina a dédanyám volt. Nem sokat törődött az átokkal mindaddig, amíg egy napon, közvetlen azután, hogy egy leánygyermeknek adott életet, meg nem tudta, hogy férje az utolsó fillérig elkártyázta mesés vagyonát.

Ez a leány már szegénységben nőtt fel, gyönyörű volt és így érthető, hogy nagyatyám, Schandl müncheni dúsgazdag kereskedő, feleségül vette. Attól a naptól kezdve pedig egyik balsiker a másikat követte, vagyona utolsó maradványával Zagrebebe költözött, majd Viroviticára és végül koldusszegényen Gornja Bazijára, ahol apám, Dragutin később meg született.

Apám a kéményseprő mesterséget tanulta ki, nem volt szerencséje, 24 évig mint segéd volt kényte-

len dolgozni annál az embernél, akinél felszabadult. Nagybetegem elmesélte családonk tragédiáját, lelkünkre kötötte, hogy soha egy szóval se mondjuk el senkinek, először az átok, másodsor pedig amiatt, hogy — ugy sincs értelme. Felgyógyult. És három évvel ezelőtt, hogy beteljesedjen az átok, felakasztotta magát... Én nem hiszek az átokban, de néha érzem, hogy sorsomat nem én irányítom és semmi sem történik úgy, ahogy kellene, ahogy szeretném, ahogy fáradozásom, küzködésem, munkásságom következtében történnie kellene.

A Csing-dinasztia kései leszármazottja elhallgatott, révedező szeme csak hosszú idő után kezdett a régi nevető fényben fürödni. Mentegetőzött, fogta létráját s halk dudolással áitundult hazafelé.

Elisabeth von Blumenthal, a „miszticizmus két szeme” - Budapesten

Magyar tudósok előtt mutatja be csodálatos képességeit az életsugarak élesszemű kutatója

(Budapest, január.)

»Nem hiszek a csodákban — túl sokat láttam belőlük«, — mondta gunyos mosollyal egy nagy angol író. Mi pestiek, sajnos, nem vagyunk ennyire elkényeztetve ezen a téren, tehát nyugodtan elhíhetjük, hogyha nagyritkán feltűnik egy-egy megmagyarázhatatlan eset, vagy csodával határos egyéniség.

Az az érzésem, hogy ezuttal sikerült a csodát felfedeznem. A csoda egy nő: Elisabeth von Blumenthal, volt osztrák-magyar tengerészti felesége, aki hosszú éveket töltött olasz Szomáli-földön és csak nemrég tért vissza Budapestre. Ő jelenleg »korunk nagy lélektani rejtélye« — akinek

csodálatos okkult képességei

zavarbaejtik a tudományos világot, sőt, — ami még ennél is több, — magukat a laikusokat is...

Erzsébet asszony az Andrássy-uton lakik, a Képzőművészeti Főiskola és a Kamara-színház épületében van lakása. Hatalmas szobák, a falakon ősberek felszerelése: tam-tam, dobverők, hatalmas kigyóbőrök, kókuszkeretek, sőt, mérgezett afrikai nyilak a falakon.

— Nem szeretem a hókusz-pókusz! — mondja mosolyogva. — Már korán éreztem magamban, hogy bizonyos megmagyarázhatatlan képességek vannak bennem. Egy indus fakir egyszer megnézte a tenyereimet és

felfedezte benne a »miszticizmus két szemét«,

a kozmikus jegyeket. Ekkor vált tudatossá bennem, hogy erre vagyok

hivatva. Egy szép napon aztán Genuában, egy levélpapíron hirtelen észrevettem, hogy a papír foszforeszkálni kezd: annak az embernek a kezétől, aki azt először érintette! Azóta rengeteget foglalkoztam ezzel a dologgal és hihetetlennek látszó eseteket mutattam be a legszigorubb tudományos köröknek. Most Budapesten is vizsgálat alá kerülök: a jövő héten orvosokból, lélekbuvárokból álló társaság fogja szigoruan megvizsgálni képességeimet.

— Nagyságos asszony tulajdonképpen mit lát a kézlényomatban?

— Minden emberből kiárad a papirosra valami áram, aminek a színét én a sötétben foszforeszkálni látom.

Ezekből teljes biztonsággal meg tudom állapítani az illetőnek egész lényét, multját és jövőjét, élettartamát: tehát teljes lényét a születéstől a halálig.

Nemrég az Adám-klinikán hal-doklóhoz hívtak. A család kétségbe volt esve, én megnéztem a beteg életsugarát és kijelentettem, hogy az 75 évet mutat. A beteg 3 nap mulva felgyógyult...

— Hogy lehet ezt megállapítani?

— Megérzéssel. Én teljesen fatalista vagyok, tapasztalatból mondom, hogy ha valakinek a sorsa mást mutat, mint a szándékai, az nem tehet semmit. Hiába ugrik ki valaki a nyolcadik emeleti ablakból: ha életsugara nem predesztinálja még halálra, fenn fog akadni valamelyik emeleten és semmi baja nem lesz. Másik felfedezésem, hogy eltértem a modern lélektan módszereitől, amely azt állítja, hogy nincs se abszolút

jó, se abszolút rossz az emberben. Szerintem igenis van! Én azonnal megérzem, ha valaki teljesen rossz. — Ez célzás akar lenni?! — kér-dem ijedten Elisabeth von Blumenthalt.

— Nem, maga nem is olyan rossz, mint képzelem, — mondja nevetve. Az életsugár foszforeszkálásának szintén látom a jellemét,

a gonoszoké sárgás, a jóké zöldes színű.

A legtöbb ember azonban átmenet a két véglet között.

Ezután megmutatja az asztalon felhalmozott tenyérlényomatokat, melyekbe már belerajzolta a zodiákuszokat, ezeket a misztikus állatöveket.

— A születés ideje is sokat számít,

a reggel született emberben sok a napfény, a derű, az örültek nagyrésze viszont éjszaka született...

— Politikailag nem érvényesítette még jövőbelátó tehetségét?

— De igen. Ha például a világtérképen mozgatom kezem, pontosan megérzem, hogy hol lesz háboru, vagy forrongás. Jelenleg például Aden környékén nagy zavarokat érzek. Általában a gyarmatokkal sok baj lesz. Azt is érzem, hogy Japán fog győzni a Távolkeleten.

— Középeurópa?

— Magyarországon nagy felfordulást érzek, Ausztriára vonatkozólag nagyon szeretném Ottó királyfi kézlényomatát megszerezni, akkor tudnék érdekes dolgokat mondani... Ha tőlem függne, én egész Budapest lakosságának sorsát kikutatnám, de egyetlen emberi sors felderítése két éjszakai teljes koncentrációs igényel.

Azt igazán nem kívánhatjuk Erzsébet asszonytól, hogy kétmillió éjszakát áldozzon fel sorsunknak!

India nagykövetének kinos kalandja Dél-Afrikában

Londonból jelentik: Dél-Afrikában talán még Amerika déli államainál is szigorubbban veszik a »színesek« elkülönítését. Bármilyen gazdag legyen is az, akinek a bőre sötétebb, mint a délafrikai fehéreké és bármilyen előkelő állásban legyen is: lábát nem teheti be oda, ahol fehérek tartózkodnak, sőt még olyan közlekedési eszközre sem szállhat, olyan étterembe, hotelbe nem mehet, amit fehérek szoktak használni. Most a szigoru »színes törvények« váratlan

diplomáciai bonyodalmakat

okoztak Johannesburgban. Az indiai kormány főmegbízottja, Sir Syed Ali, aki mintegy nagyköveti tiszteletből a brit világbirodalom másik tagállamának a képviselőjében Dél-Afrikában, fel akart menni egy nagy üzletház nyolcadik emeletére. Beszállt a liftbe, azonban a liftkezelő felszólította, hogy azonnal távozzon. Sir Syed Ali szabályszerűen bemutatkozott a liftkezelőnek és közölte vele, hogy hivatalos megbízásból kell az épületben megjelennie.

A liftkezelő vállat vonva kijelentette: »Már pedig ide színes ember nem teszi be a lábát«. A kinos helyzetből egy másik liftkezelő mentette ki India főmegbízottját, aki hajlandónak mutatkozott barna bőre ellenére is felvinni a nyolcadik emelet-

re. Legutóbb ugyanígy járt Seth Das képviselő, az indiai parlament egyik előkelő tagja, akit Pretoriában ugyancsak nem akartak beengedni egy hotelba. Ugyanebből az ügyből kifolyólag Sir Syed Ali az indiai kormány nevében élesen tiltakozott Hofmeyr munkaügyi miniszternél. Akkor Sir Syed Ali még nem gondolta volna, hogy alig néhány hét múlva hasonló sorsra fog jutni.

Per a bolhagyilkos miatt

De recenből jelentik: Nem mindennapi ügy került két kereset formájában a debreceni járásbíróhoz. Boros Istváné debreceni aszszony beperelte albérlőjét, Hosszu Kálmán artistát és háromszáz pengő kártérítést követel, mert az albérlő megrongálta, összetörte a butorait. Hosszu Kálmán viszont kétszáz pengőre perelte lakásadónőjét, mert állítólag

több idomított bolháját »meggyilkolta«

és ezzel, a kereset szerint, súlyos kárt okozott neki. Borosné egy napon nagytakarítást rendezett a lakásban és alaposan használta a rovarpermetezőt is. Kitakarította az albérlő által lakott szobát is és különös gondnal permetezte be az ott álló titokzatos ládikót, amelyet az artista féltve őrzött és senkit sem engedett hozzá közelíteni. Mikor Hosszu Kálmán hazatért, a helyett, hogy megköszönte volna háziasszonyának az alapos nagytakarítást, egyenesen a ládikóhoz rohant, felnyitotta és a következő pillanatban kezét tördelve, kétségbeesetten kiáltozni kezdett:

— Gyilkos! Gyilkos! Meggyilkolta őket!

Az artista ezután egészen érthetetlenül kezdett viselkedni. A földre dobta magát, sirt, zokogott, az öklével a homlokát verdeste, azután hirtelen felugrott és vak dühében össze-vissza törte a szobában levő butorokat. Borosné már a mentőkért akart telefonálni, mert azt hitte, hogy a lakója megőrült, amikor végre az artista teljesen kimerülten eszméletlenül esett össze.

Ezek voltak az érdekes per előzményei. Hosszu Kálmán is nevéhez méltóan hosszú, megindító keresetet adott be a járásbíróhoz.

— Bolhaidomító vagyok — írja.

— A ládikóban, amelyre a szemem világánál is jobban vigyáztam, az idomított bolhákat tartottam. Saját véremmel tápláltam drága kis állataimat, amelyek eltartottak engem és amelyeket háziasszonyom kegyetlenül meggyilkolt a vigyázatlanul használt rovarirtószerral. Szegény bolháim annyira intelligensek voltak, hogy

nevükön szólíhattam őket.

Igazi kis művész volt mindegyik, éppen ezért színészneveket adtam nekik. Csontos, Fedák, Jávor, Cózon stb. névre kereszteltem őket. Sok évem munkája ment így pusztulásba.

A különös perben hamarosan tárgyalást tart a bíróság.

Évente huszmillió liter pálinkát fogyasztanak Boszniában

Boszniának, de legkiváltkép Észak-Boszniának a szilva az egyetlen terménye. Tavaszidőben olyan a vidék, mintha egyetlen nagy virágbaboruit kert lenne. Egyes vidékek magából a szilva-termelésből megélhetnének, de az alacsony árak és a lakosság nehéz anyagi helyzete, a szervezetlenség és elmaradottság lehetetlenné teszi, hogy maguk irányítsák az árakat, így a termés utáni jövedelemnek csupán jelentéktelen százaléka jut a termelőnek.

Bosznia lakosai nem tudják értékelni a szilvát, nem használják fel íz, kompót vagy marmeládé készítéséhez, mindössze csak annyit tudnak róla, hogy kitűnő pálinkát lehet főzni belőle. Így aztán a jó szilvatermés törvényeszerűen hozza magával a vidám őszt, ami úgy értendő, hogy amikor beállnak a vigasztalan, esős, ködös őszi napok és az utakon lehetetlenné válik a járás, megjelenik a pálinkafőző kazán csővében az első csepp pálinka, jóideig poharak, bögrék fogják fel és a felhangzó durva nótákban elfelejtik minden bujukat-bajukat a boszniai szilvatermelők. Megkezdődnek a hosszú esték, a lakodalmak, vigasságok és gyilkosságok végtelen sora.

Az emberek tavasszal belátják, hogy ez így nincsen jól, elhatározzák, hogy végét vetnek ennek az életnek. És ősszel kezdődik minden előről. Közegészségi intézményeket létesítettek, a lakosság egy része meg is tért, de csak ideiglenesen. Amikor az intézmény vezetői néhány hónappal azután,

hogy a virágzásnak indult józan-ság-épületet elhagyták, visszatértek, szinte-guta-ütötten tapasztalták, hogy a »megtértek« 99 százaléka éppoly iszákos, mint volt megtérése előtt. A megtérés csak olyan volt, mint a felhők mögött pillanatra kibukkanó napfény...

A legszerényebb számítások szerint egy-egy boszniai gazdaság évente 100 liter pálinkát fogyaszt el. Hogy tulásba ne essünk, Boszniában legalább 200.000 gazdaság van, melyeknek pálinkafogyasztása évente pontosan huszmillió liternek felel meg. Boszniában a pálinka literenkénti átlagára 8 dinár. Így csak Boszniában 160 millió dinár értékű pálinkát fogyasztanak évente.

A pálinkát isszák mindenütt és issza mindenki, férfi, nő, aggyatyan és gyermek. Nem ritka eset, hogy az utolsó kazánt körülülő társaság az utolsó cseppig elfogyasztja az abból kicsorgó szeszt és ezzel teljesen elfogyasztották a falu egész pálinkáját. Ilyenkor megindul a vándorlás a szomszéd falvakba és a nehezen szerzett pénz zöme elmegy a pálinkára.

Jönnek az ünnepek. Pálinkának lenni kell, ha semmi más nem lesz az asztalon. Körtéből, árpából vagy kukoricából, de muszáj lenni. A pálinka és a hit annyira összetartozik már itt, hogy a harmadik pohárnál keresztet vetnek az emberek, a negyediket pedig az Atyaisten egészségére isszák.

Az alkohol hatalmas Apokalipszis hadserege pusztítja Boszniát és nincs az az erő, amely ennek gátat vethetne.

A gyilkos apa „szereletből“ kivégezteti a fiát is

Newyorkból jelentik: A bostoni esküdtszék halálra ítélte az 55 éves Frank Di Stassiót és vele együtt fiát, a 25 éves Antoniót is. A vád az volt ellenük, hogy Frank Di Stassió megölt egy Crowley nevű embert. Holttestét az autójába tette és az autót felgyújtotta. A fiu ellen az volt a vád, hogy apját ő bujtotta fel a gyilkosságra. Az esküdtszék halálos ítélete után az ügyvédek valóságos rohamot indítottak az apa ellen, hogy vonja vissza a bíróság előtt tett terhelő vallomását és jelentse ki, hogy nem a fia bujtotta fel. Frank Di Stassió a siralomházban kijelentette, hogy tényleg

nem igaz az, hogy a fia bujtotta fel és elismerte, hogy hamis vallomást tett.

Amikor azonban az ügyvédek eléje terjesztették a hivatalos perújítási kérvényt, amelynek alapján a halálos ítélet végrehajtásának felfüggesztését és új tárgyalás elrendelését

HALLGATTA MÁR TOKIOTT? A Siera rádió nagyszerűen ászvetiti. Eladja Redvező részletfizetésre is!

Siera

„Lux Radio“ Matko Dosler, Nost Sad, K. Alexandar ca 24

kérik, Frank Di Stassió kijelentette, hogy nem hajlandó a kérvényt aláírni. Megmagyarázták neki, hogy ha nem írja alá a kérvényt, a fiát is kivégzik vele együtt. Frank Di Stassió még így sem változtatta meg elhatározását. Nyíltan kijelentette: »A fiam ártatlan, de mégsem írom alá a perújítási kérelmet.

Ugy szeretem a fiamat, hogy nem akarom itthagyni ebben a csunya világban.

Szeretnék boldogan meghalni...« Az ügyvédek azóta is ostromolják az apát, hogy mentse meg fia életét, de az öreg Frank Di Stassió hajthatatlannak mutatkozik, pedig már kitűzték a kettős kivégzés napját is. Az ügyvédek most Massachusetts állam kormányzójától kérnek kegyelmet a nyilvánvaló tények alapján, de nem sok remény van arra, hogy kérelmüket teljesítik.

HALLÓ!

Öfensége Olga hercegnő Athénbe utazott nagy beteg atyjának, Miklós görög hercegnek látogatására.

A szíriai Bejruthban hatalmas felhőszakadások következtében nagy földcsuszamlás következett be. A leomló föld egész utcasorokat eltemetett. A lakosság még idejében elmenekült a házakból és így emberéletben nem esett kár.

Athéni illetékes helyen kijelentették, hogy a legutóbbi letartóztatások és internálások egyáltalán nem befolyásolták a görög kormány politikáját. A helyzet 1936 augusztus óta semmit sem változott és semmi szükség nincsen a diktatura megerősítésére vagy az alkotmány megváltoztatására.

Néhai Mussolini Arnaldo, a Duce fia, a fivérének leánya, Mussolini Rika tegnap házasságot kötött dr. Anio Teodorral, a »Poppolo d'Italia« szerkesztőjével. A házassági tanúk Mussolini, gróf Ciano, Starace a fasista párt főtitkára és Süssó tanonok voltak. A temetői esküvő után a fiatal párt lelkesen ünnepelték az egybegyűlteket.

A bolgár kormány legutóbbi átszervezésével kapcsolatosan Kjoszevanov miniszterelnök a következőket jelentette ki: »A kormányban történt változások szükségesek voltak, hogy lehetővé tegyék a kormány szándékát a viszonyok végleges rendezése tekintetében. A kormány azt akarja, hogy a bolgár nép rendben, törvényes viszonyok között, biztonságban és szabadon éljen és megválassza a maga megbízottait, akik képviseljék a törvényhozó testületben.

A párizsi rendőrség letartóztatott egy harminctagú bandát, főleg németeket, olaszokat és lengyeleket. A társaság utlevél hamisítással foglalkozott hivatásszerűen, és oly sikerült bélyegzőket és aláírásokat szerzett be, hogy a hamis utleveleket alig lehetett megkülönböztetni a valódiaktól. A kisebb államok utleveleit olcsóbban adták, már 500 frankért is lehetett kapni, míg a nagy államok utlevelei drágábbak voltak és áruk 20.000 frankig emelkedett.

London egyik külvárosában Croydonban egy hét alatt 320 tifuszbeteg jelentettek be, akik közül negyvennégyen meghaltak.

A francia kamara jogügyi bizottsága érdekes törvényjavaslatot tárgyal. A francia törvényhozás meg akarja előzni hogy a bűnözési hajlammal bíró egyének a bünt végre is hajtsák. A bűnöző hajlamu személyeket lélektani megfigyelés alá helyezik és ha szükségesnek látszik, hosszabb, vagy rövidebb ideig tartó zárt intézetben helyezik el. A vizsgálatra vonatkozó előterjesztést a szülők, vagy gyámok tehetik meg és az illetékes bíróság ennek alapján rendeli el az orvosi megfigyelést.

Belgiumban a világháború után visszamaradt betonfedezékeket a földművesek vették birtokba és mezőgazdasági célokra használták. — Igen sokban vendéglőket és elárusítóhelyeket is berendeztek. A belga hadvezetőség most felülvizsgáltatja ezeknek a betonfedezékeknek az állapotát, hogy amennyire lehetséges katonai célokra használhassa. A fedezékek jelenlegi tulajdonosait ki fogják lakoltatni.

HIREK

— Svraka Ferenc noviszádi esperes-plébános névnapja. Szalézi Szent Ferenc napján tartotta meg névnapját Svraka Ferenc noviszádi esperes-plébános. A névnap alkalmával a papság, a noviszádi római katolikus hitközség, a katolikus társadalmi élet vezető személyiségei, a vallásos egyesületek elnökségei, a katolikus körök, és NAK küldöttségei keresték fel Svraka Ferencet és juttatták kifejezésre jókívánásaikat.

— A báni tisztviselők közgyűlése. A báni tisztviselők egyesülete tegnap délelőtt tartotta meg közgyűlését Noviszádon. A közgyűlést dr. Szubotin Szteván báni inspektor nyitotta meg és a mintegy husz delegátus előtt az egyesületet közelebbről érintő kérdéseket boncolgatott és vitatott meg. A különböző jelentések elhangzása után a közgyűlés bizalmat szavazott az igazgatóságnak és felruházta, hogy bizonyos kérdésekben egyedül is eljárhasson. Ezután dr. Szubotin ismét elnökké választották, titkárnak Mladenovic Milenkót, alelnöknek és másodtitkárnak pedig majd a vidéki egyesületek ajánlására választják meg azok jelöltjeit. A közgyűlés ezután hódoló táviratot küldött Öfelsége II. Petár királynak, dr. Korosec Anton belügyminiszternek és a bánnak pedig üdvözlő táviratot, majd az elnök a gyűlést befejezettnek nyilvánította.

— A dunabánsági Kéményseprőmesterek Egyesületének választmányi ülése Noviszádon. Tegnap d. e. 10 órai kezdettel tartotta választmányi ülését a dunabánsági Kéményseprőmesterek Egyesületének választmánya a noviszádi Botos-féle vendéglőben. Az ülésen a pénztárnok kivételével valamennyi választmányi és igazgatósági tag megjelent. Crvenics Váza elnök megnyitó beszédében ismertette az üléss jelentőségét, bejelentette, hogy rezolúciót hoztak és azt benyújtják a kereskedelem és iparügyi miniszterhez és a dunai bánnak. Crvenics elnök ezután átadta a szót Rujkics Joszif titkárnak, aki felolvasta a határozati javaslat szövegét. A rezolúcióban a kéményseprőmesterek kérik a minisztert és a bánt, hogy tekintettel a bekövetkezett drágaságra, engedélyezzék a kéményseprés díjának emelését, egyúttal bejelentik a háztulajdonosok ellen megindított harcot. Az ismeretes begrádi háztulajdonosok-kéményseprők affér után a noviszádi háztulajdonosok és kéményseprők között is kiéleződött a helyzet és hogy ez most tarthatatlanná vált, a kéményseprők elhatározták, hogy hadat üzennek a háztulajdonosoknak. A felolvasott határozati javaslatot nagy ovációban részesítették a megjelentek. Zim Gojko és Cákics Dragutin alelnökök szövezték még hozzá a rezolúcióhoz, valamint Budimirovic Nikola igazgatósági tag, akiknek beszéde után elhatározták, hogy a határozati javaslatot még a tegnapi nap folyamán ismét gondos áttekintés alá veszik, ahol a szükség kívánja ott hozzászólnak és még a tegnapi folyamán továbbítják az illetékesekhez. Az ülés a legnagyobb rendben, a déli órákban véget ért.

— Kosmetika az örültek házában. Az egyik londoni községi egészségügyintézetben kozmetikai intézetet rendeztek be a betegek számára. Az intézet hullámosítást, hajfestést, fej- és arcmasszázsot, arcpakkolást és szemöldökkezelést végez.

Visszaélés a szerelemmel

Amerikában a távirótársaságok magántulajdonban vannak és közös meg-egyeződés alapján a „szerelem” szót díjtalanul követték a feladótól a címzetthez. Ezzel az udvariasság kezeveléssel élt issza Colt Magda, egy blackvillei áruházi kiszolgáló, aki megállapodott a vőlegényével, hogy hetenként sürgőnyt váltanak. Az első sürgöny így szólt: „szerelem 21, szerelem 7, szerelem 1, szerelem 8, szerelem 33.” A távirászt természetesen csak a számoktól végre a detektívek a lány lakásán házkutatást rendeztek és megtalálták annak saját külön kódját, melyben szavak helyett csak számok szerepeltek. Mivel a számokat is fél díjszabással közvetítik, Colt Magda ugyancsak ofesón küldhetett táviratokat jegyeseinek, aki a szöveget kibélelte és hasonlóképpen válaszolt. A szerelmes pár most utólag fizeti meg a díjakat — a rendőrségen.

— Kanizsai hírek. A szentái járásbíróóság leirata alapján közlik a lakossággal, hogy a végrehajtó közegek a végrehajtás alkalmával tízezer dinárnál nagyobb összeget nem vehetnek fel, mert azt tiltja a törvény s aki az ellen vét, azt szigorúan megbüntetik. Az esetben azonban, ha a végrehajtás motozás útján megy végbe, akkor a pénz átvétele nincs meghatározott összeghez kötve. — A kanizsai Temetkezési Egyesület február 2-án tartja rendes évi közgyűlését a Balázs-vendéglő összes helyiségében. — A kanizsai rokkantak küldöttségét menesztették február 2-án Horgosra, hogy ott megszervezzék a horgosi Rokkantak Egyesületét. Február 20-án Kanizsán tartanak a rokkantak nagygyűlést, amelyen a környék összes rokkantja, mintegy ötszázan, résztvesznek majd.

— Beválók a régi módszer. Krausz Sámuel noviszádi ékszerész szombat délután jelentette a rendőrségnek, hogy két ismeretlen fiatalember ellopott üzletéből egy 300 dinár értékű karórát. A lopás régi módszer szerint ment végbe. Délután egy négy óra felé két fiatalember állított be Krauszhoz, hogy karórát akarnak venni. Krausz több különböző gyártmányú és áru órát tett eléjük, ők válogattak egy ideig, megegyeztek az egyikre, majd elmentek, azzal, hogy negyedóra múlva visszatérnek. Amint elmentek Krausz kezdte visszarokogtatni az órákat. Egyszerre nagy megdöbbenéssel vette észre, hogy egy 300 dinár értékű chromozott karóra hiányzik Kiszaladt az utcára, akkora azonban a tolvajoknak már nyomuk sem volt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— SZTARIBECSEI HIREK. A sztaribecsei Vöröskereszt, a jótékony egyesületek és a község minden télen állítanak fel iskolai ingyenkonyhákat, amelyekben 6—700 gyermek kap meleg ebédet. A konyhák az idén február elsején kezdik meg működésüket. A konyhák közül egyet a volt Bőresök-vendéglő épületében, egyet az alsóvárosi iskolában, egyet az Ujfaluban állítanak fel. A konyhák részére szolgáló pénzbeli adományokat Radoszavlyevics Vladimir könyvkereskedésében, természetbeni adományokat pedig a volt Bőresök-féle vendéglőben vesznek át. A konyhák vezetősége felhívással fordult a közönséghez az akció támogatása érdekében. — A sztaribecsei Szokol-egyesület nagy érdeklődés mellett tartotta meg évi közgyűlését dr. Vujics Dusan elnöklete alatt. A beszámoló során az egyesület pénztárosa közölte, hogy az egyesület 400.000 dinár készpénzzel rendelkezik, mely összeget az építendő új szokol-otthon céljaira fordítják. Nagy tetszéssel fogadta a közgyűlés az elnök beszédét, hogy a készpénz 200.000 dinárral jár hozzá a szokol-otthon építési költségeihez.

— Bezdáni hírek. A Bezdán-Sebesfok szakaszon a napokban megkezdtek a műút javítási munkálatait. — A Dunán megindult a hajóforgalom. A jég teljesen eltűnt s a barackai téli kikötőből szétszéledtek a hajók. A kompjiarat menetrendszerűen folyik. — Különös szerencsétlenség érte Lovacsko Mihály 6 éves kisfiút. A kis Lovacsko késsel faragta az ablakot, egyszerre elvesztette egyensúlyát és lezuhant az uccára. A szerencsétlen kisfiú belezuhant a kezében tartott késbe, amely teljesen átszurta combját.

— HORGOSI HIREK. A Malomszövetkezet igazgatósága pnteken délután ülést tartott, melyen a szövetkezeti üzem kibővítéséről illetve paprika malom vételéről tárgyaltak. A malom megvásárlásához a szükséges pénzeszeg részben hitel, részben pedig az eddigi jövedelem rendelkezésre áll. A szövetkezet vezetősége meg is tekintett két horgosi paprikamalommal s a döntés csak napok kérdése. Különben, mint ismeretes, a kanizsai „Oroni” szállásokon is mozgalom indult meg szövetkezeti haszmalom felépítésére. A horgosi szövetkezet vezetősége a napokban kint járt az oromi tanyákon, s alig egy nap alatt 1090 részvevőt sikerült jegyeztetni. — A horgosi Kaszinó kulturbizottsága farsang vasárnapjára nagy szabású tarkaságot rendez, melynek keretében a legjobb horgosi műkedvelők adnak elő kabarészmokat, a Gyöneyösbokréta pedig a vidéken olyan nagy sikert aratott táncszámból ad elő.

— Bezdánban megalakult a Katolikus Nőegylet. A napokban alakították meg fényes külsőségek között a bezdáni Katolikus Nőegyletet. Az alakuló gyűlésen, amit a Flesz-vendéglőben tartottak meg, Horváth Gyula plébános ismertette az egyesület célját, valamint azt, hogy az egyesület, mint misszió és nem mint vöröskereszt egyesület működik majd. Az alakuló gyűlésen egyházi elnökek egyhangulag Horváth Gyula plébánost választották meg Elnök lett özvegy Császárné, alelnök Benzéné, pénztáros Straub Sándorné. Ezenkívül tiztagu választmányi bizottságot választottak. Az új egyesület már a közeljövőben megkezdí működését.

RÖGTÖN KITALÁLTA

Idős hölgy: Doktor ur, vizsgáljon meg, magam se tudom, mi a bajom.

Doktor (hosszu vizsgálódás után): A szervezete meglehetősen rendben van. Hány éves, nagyságos asszonyom?

Idős hölgy (némi habozás után): Huszonnyolc...

Doktor: Tudom már, hogy mi a baj! Rossz az emlékezőtehetsége.

Egy modern egyesület, ahol a nők az urak

Szombaton este tartotta a noviszádi Református Olvasókör az Ártatlan a feleségem szereplőinek tiszteletére rendezett bankettet, amelyen mintgy 150 személy vett részt. A koraesti órákban megeredt eső valamelyest elmosta a bankett anyagi sikerét, azonban a vezetőség csöppet sem bosszankodott, mint kiderült, nők az erkölcsi siker volt a fontos. Az erkölcsi siker pedig százszázalékos volt. A vacsora kiessé későn kezdődött, de még így is megtehetőeszerű hirtelenséggel. Ugyanis csak a beavatottak tudták, hogy az étvágyat józú nevetéssel növelik majd közvetlen a vacsora előtt. Egyesek nyugtalanul rágesájtak az asztalon elhelyezett fogpiszkálókat és bizatva tekintettek a kör minden tekintetben esinos lánytagjai felé, hogy „No, kedves, gyérünk már azzal a jó pörkölttel satöbbivel”, de a kis Adriának, Valik, Arankának és mások csak dudolgtatva ücsörögtek. Egyszerre azután fel pattant az ajtó és Erdős Gyula vezetésével a szereplők, sugó, ügyelő tódultak be rajta, felfegyverkezve inyesiklandó étellekkel telt tálakkal. A hatás óriási volt. A Barta néni felügyelete alatt készült ételek kitűnőek. A borocska kisseé dohoska volt. Mindent összevéve azonban nagyszerűen sikerült az est, amit csak fokozott dr. Szili Jenő elnök frappáns toaszija.

A jökevény egész a reggeli órákig tartotta együtt a bankett résztvevőit. Különösen a felszolgáló személyzet tombolt. Ezzel akarták ellensúlyozni azt a róluk kialakult véleményét, hogy jó férjek lesznek. Ez lehet. Hanem a lányok!...

— A noviszádi Polgári Magyar Kaszinó szerda esti műsorának bővebb ismertetését lapunk holnapi számában közöljük, most mindössze a kitűnő műsor egy-egy számát említjük meg. Első számként Sarasate: Zigeuner Weisen (Cigányosan) című négykézre ártirt darabját játssza Vig Bözsike és Emmike. A második számként Blazsek Ferenc Gyóni Gézáról írt munkáját olvassa fel, ami minden bizonnyal az est fénypontja lesz. A szünetben Haitz István Gyóni verseket szaval. utána Czinzer Gizike Vig Erzsébet dalaiból ad elő.

— Összetapostak a lovak egy szubotici asszonyt. Sulyos forgalmi baleset történt Szuboticián. A Trumbiseva uca sarkán a város felé akart befordulni Piszánics Márkó gazdálkodó kocsija, amelyen Piszánicson kívül még ötven foglaltak helyet, amikor hirtelen egy asszonyt vettek észre követlen a kocsi előtt. A szerencsétlenség elkerülhetetlen volt, a következő pillanatban a rohanó lovak elütötték az asszonyt, aki sikoltozva esett össze. A kocsis minden igyekezte, hogy félre terelje a lovakat hiábavaló volt, a lovak és a kocsi útment a szerencsétlen asszonyon. A vizsgálat megállapította, hogy az áldozat Kovács József szubotici lakos 45 éves feleségével azonos. Kovácsné reménytelen állapotban szállították be a szubotici kórházba. Piszánicsék ellen megindult az eljárás.

SZÁMTAN

— Ha a testvérednek öt almaia van és te hármát el veszel belőle, mi lesz az eredmény?

— Verekedés.

SPORT

Vojvodina-ZsAK (Szubofica) 4:4 (4:2)

Szép időben ötszáz néző előtt játszott a két csapat Neverkla bíró vezetése mellett. A csapatok felállítása a következő volt:

Vojvodina: Mátics — Szimics, Majtány — Német, Szurdics, Rajkovics, — Szretykov, Jovanovics Welker, Zagorac, Gyurics.

ZsAK: Hanák — Beleszlin, Kenyeres — Kanazir, Zvekán, Hegedüs — Neorcsics, Bogesics, Raicskovics, Bacsics, Cernyákovics.

Az első félidő a Vojvodina támadásával indul és a noviszádi csapat egyik támadást a másik után vezeti a ZsAK kapuja ellen. Az állandó támadások meglepték a szubotici vasutasokat, akik nem tudnak eléggé ellenállni és így sikerült Welkernek a 21 percben az első, egy perccel utána pedig Jovanovicsnak a második gólt is elhelyezni a ZsAK kapujába. A két gól idegessé teszi a szuboticiakat, de Cernyákovics egyéni akcióval remek gólt ér el a 27 percben és ez fellelkesítette a vasutasokat. A 32. percben azonban tizenegyest ítélt a bíró a ZsAK ellen, amit Welker

góllá értékesít. Változatos játék következik, amely inkább a Vojvodina fölényét mutatja, míg a ZsAK csak lefutásokkal kísérletezik. Egy ilyen lefutás utáni kavardás volt a Vojvodina kapuja előtt, amiből Neorcsics gólt ér el. Az első félidő utolsó percében Welker még egy gólt rug és ezzel 4:2 arányban végződött az első félidő a Vojvodina javára.

A második félidőben a ZsAK magára talál és sorban vezeti a támadásokat a Vojvodina ellen. A noviszádi védelemnek keményen kell dolgozni, azonban a 13 percben Raicskovics a 44. percben pedig Bogesics góljaival sikerül a szubotici vasutasoknak kiegyenlíteniök. A Vojvodina támadásait a második félidőben mind kivédte a ZsAK védőjátékosai és így a mérkőzést eldöntetlenül fejezték be.

A mezőny legjobb embere a szubotici Cernyákovics volt, aki valóságos tömte labdákkal lusta belső csatárait, de ezek nem tudták őket kihasználni. Gólja a legzebb volt mind a nyolc gól között.

Magyarországon megkezdődött a bajnoki idény

Budapestben tegnap kezdődött meg a tavaszi bajnoki idény. Január utolsó vasárnapja szinte tavaszitigerő nap volt és így a csapatok találkozására a nagyközönség is kíváncsi volt. Az első napon azonnal két komoly ellenfél, a bajnokság első és harmadik helyezettje, a Ferencváros és Újpest került szembe egymással.

A mérkőzést délután három órakor kezdték meg az Újpest Megyeri-úti pályáján Rubint bíró vezetése mellett. A két csapat felállítása a következő volt:

Újpest: Sziklai — Futó, Joós — Ádám, Szűcs, Balogh — Pusztai, Vincze, Kállai, Zsengyelér, Kocsis.

Ferencváros: Háda — Tótrai, Korányi — Magda, Polgár, Lázár — Tancos, Kiss, Sárosi dr., Toldi, Kemény.

A mérkőzés igen nagy meglepetéssel járt. Az újpestiek hatalmas lendülettel játszottak és már az első félidőben három góllal terheltek meg a Ferencváros hálóját, amire azok az első félidőben nem is tudtak válaszolni. A második félidőben a Ferencváros is éllénkebben kezdett játszani de már nem tudta a mérkőzés sarsát a maga javára fordítani és így az Újpest-Ferencváros mérkőzést az újpesti csapat nyerte 4:2 (3:0) arányban.

EGYÉB EREDMÉNYEK:

- Hungária—Törekvés 4:2 (2:1).
- Nemzeti—Győri ETO 1:1 (1:0).
- Újpest—Budai 11 3:1 (1:0).
- Budafok—Szürketaxi 2:0 (2:0).
- Phöbus—Szeged 2:0 (0:0).
- Elektromos—Bocskay 6:6 (2:2).

NOVISZÁDI RADNICKI—JUDA MAKKABI 2:1 (1:1)

A két csapat egyenlő ellenfelek mérkőzését mutatta. Különös játékot egyik sem mutatott, a Radnicskinak azonban több szerencséje volt és így megnyerte a mérkőzést. A munkáscsapat góljait Lux és Rajkovics lőtték, míg a Makkabi gólját a Radnicski kapu előtti koveredésből érte el.

Előmérkőzést a két egyet ifjúsági csapatai játszottak és ezt a Makkabi 2:0 arányban nyerte meg.

LIGACSPATOK TÉLI SERLEG-MÉRKŐZÉSEI:

- Szplit: Zagrebi Gragyanszki—Hajduk 1:0.
- Borovo: Bata S. K.—Jugoszlávia 2:1.

NAGY GÓLARÁNNYU GYŐZELMEK BEOGRÁDBAN ÉS SZARAJEVÓBAN

Beogradban tegnap a BSK csapata játszott a szarajevói Szláviával téli serlegmérkőzést. A BSK hatalmas lendülettel szemképrázató játékot mutatott és ezzel valósággal elseperte ellenfelét, amelyet 11:0 (5:0) arányban legyőzött.

Szarajevóban az ottani SzASK játszott a zagrebi Zseljeznicsár együttesével. Ezt a mérkőzést a szarajevói csapat nyerte meg 7:0 (1:0) arányban.

Ingyija: ZsSK—Beogradi Graficsár 9:3 (4:2).

Oszijek: Szlávia—gyakovói Certisa 6:1 (2:1).

TENISZ

A kikindai K. I. E. teniszszakosztályának évi közgyűlése

Szép fejlődésnek indult az ifjúsági teniszsport Kikindán

A kikindai K. I. E. teniszszakosztályának közgyűlése nagy érdeklődés mellett zajlott le. Dr. Fehér László elnök megnyitó beszéde után Tangl István tette meg tükári jelentését, melyben bejelentette, hogy a szakosztály, annak ellenére, hogy a múlt évben egy nyilvános versenyben sem vett részt, mégis igen élénk sporttevékenységet fejtett ki, melynek eredményeként

az elmúlt évben minőségileg oly fejlődésnek indult a teniszsport, melyre még eddig nem volt példa a helybeli teniszsport életében.

Különösen vonatkozik e kitétel az ifjúsági játékosok nagyfokú tevékenységére, jobban mondva csakis az ifjúsági gárda munkásságára, mert ezzel szemben a szakosztály szenior játékosállományva igen erősen csökkent és ez volt a fő oka annak, hogy a szakosztály nem rendelkezett az elmúlt évben nyilvános versenyeket és nem fogadhatott el vidéki meghívásokat. Ezután kitért a szakosztály rossz pályaviszonyára és hangsúlyozta, hogy az új vezetőségnek az legyen a legfőbb gondja és feladata, hogy ezen állapotokat megjavítsa.

A tükári jelentés után Tangl István tette meg pénztárnoki jelentését, ami igen kedvezően alakult az elmúlt évben.

A felmentvény megszavazása után a közgyűlés megválasztotta az új vezetőséget, mely a következőképpen alakult meg: Elnök dr. Fehér László orvos, igazgató Breuer Sándor mérnök, tükár Tangl István banktisztviselő, intéző dr. Beer Reinhold, orvos, pénztárnok Tanglné, Hirschberger Vally. A felügyelőbizottság tagjai: Breuer Sándorné és Berger László. Dr. Fehér László megköszönte a tagok bizalmát a választmánnyal szemben és kijelentette, hogy a vezetőség minden tagja azon lesz, hogy a szakosztály érdekeit teljes mértékben szolgálja.

Ezután hosszú vita következett az idei tagsági díjak megállapítása körül, melynek eredményeként az ifjúsági tagsági díjakat évi 180 dinárban, a szenior tagokét 300 dinárban és az új tagok felvételi díját 150 dinárban állapították meg. Több tárgy lefolytatása után a gyűlést az éjjeli órákban rekesztették be.

Jól működött a BSE direktóriuma. A bezárni BSE direktóriuma esztendőki ülésén elhatározták, hogy a rendez évi közgyűlést február 13-án tartják meg, amelyre, tekintettel nagy fontosságára, kéri a tagok teljes számban való megjelenését. Elhatározták, hogy Hunyady Sándor „Pusztai szél” című drámáját február 27-én előadják és erre az alkalomra új kulisszákat készítenek. A futballszakosztály előadómagódmának adott kifejezést a február 20-i serlegmérkőzéssel kapcsolatban, mivel nemcsak a pálya, hanem a gyakorlótér is teljesen víz alatt van. Bejelentette, hogy Ognjanov Milorád Noviszádra távozott és végleg elhagyta a klub kábelkötét, valamint azt, hogy az oszljeki Gragyanszki felbontotta Matholsz Miklós szerződését s így a kitűnő játékos tavasszal már játszhat a BSE színeiben. A BSE az Oberreiter-vendéglőben levő klub szobáját berendezték. A direktorium háromhónapos működése alatt egyenesbe hozta az egyesületet, amiért is bizalmat szavaztak nekik és felkérték a klub további rendezésére.

A tekéző sport hírei

A noviszádi alszövetség bajnoki sorsolása

Első osztály:

- II. 15. Bán Jelasics—Zseljeznicsár, Frankopán-pálya; 15. II. Szloga—Zvezda, Szabó-pálya; 16. II. Sofőrök—NAK, Bauer-pálya; 17. II. Zrinyszki—Zseljeznicsár, Szokolana-pálya; 19. II. Heraklesz—NAK, Bauer-pálya; 22. II. Zmajevac—Zrinyszki, Bauer-pálya; 22. II. Szloga—Bán Jelasics, Szabó-pálya; 23. II. Sofőrök—Heraklesz, Bauer-pálya; 24. II. NAK—Zmajevac, Lira-pálya; 26. II. Zrinyszki—Heraklesz, Szokolana; 1. III. Zmajevac—Zvezda, Bauer-pálya; 2. III. Zseljeznicsár—Sofőrök, Lozsionica-pálya; 3. III. Zrinyszki—Bán Jelasics, Szokolana; 5. III. Heraklesz—Zvezda, Bauer-pálya; 8. III. Bán Jelasics—Heraklesz, Frankopán-pálya; 9. III. Sofőrök—Zmajevac, Bauer-pálya; 10. III. Zrinyszki—Zvezda, Szokolana-pálya; 12. III. Heraklesz—Szloga, Bauer-pálya; 15. III. Szloga—Sofőrök, Szabó-pálya; 16. III. Zseljeznicsár—Heraklesz, Lozsionica-pálya; 17. III. NAK—Bán Jelasics, Lira-pálya; 22. III. Zmajevac—Zseljeznicsár, Bauer-pálya; 22. III. Szloga—Zrinyszki, Szabó; 23. III. Zvezda—Bán Jelasics, Bauer-pálya; 24. III. NAK—Zrinyszki, Lira-pálya; 26. III. Heraklesz—Zmajevac, Bauer-pálya; 29. III. Szloga—Zmajevac, Szabó-pálya; 29. III. Bán Jelasics—Sofőrök, Frankopán-pálya; 30. IV. Zmajevac—Bán Jelasics, Bauer-pálya; 6. IV. Zseljeznicsár—Zvezda, Lozsionica-pálya; 6. IV. Sofőrök—Zrinyszki, Bauer-pálya; 13. IV. Zvezda—Sofőrök, Bauer-pálya; 20. IV. Zseljeznicsár—NAK, Lozsionica-pálya.

Második osztály:

- II. 15. Gragyanszki—Junák, Bauer-pálya; 16. II. Zanatlja—Frohsinn, Kott-pálya; 17. II. Venac—Keramit, Fülöp-pálya; 17. II. Fodrászok—Kramer, Bauer-pálya; 22. II. Gragyanszki—Fodrászok, Bauer-pálya; 23. II. Zanatlja—Napred, Kott; 24. II. Venac—Kramer, Fülöp-pálya; 25. II. Keramit—Junák, Bauer-pálya; 1. III. Gragyanszki—Zanatlja, Bauer-pálya; 1. III. Kramer—Frohsinn, Kott-pálya; 2. III. Napred—Frohsinn, Fülöp-pálya; 3. III. Fodrászok—Keramit, Bauer-pálya; 3. III. Venac—Junák, Fülöp-pálya; 7. III. Frohsinn—Gragyanszki, Kott-pálya; 9. III. Napred—Keramit, Fülöp-pálya; 11. III. Keramit—Frohsinn, Bauer-pálya; 14. III. Frohsinn—Fodrászok, Kott-pálya; 15. III. Gragyanszki—Napred, Bauer-pálya; 18. III. Keramit—Zanatlja, Bauer-pálya; 22. III. Kramer—Zanatlja, Kott-pálya; 22. III. Gragyanszki—Keramit, Bauer-pálya; 22. III. Junák—Frohsinn, Vugrin; 24. III. Fodrászok—Napred, Bauer-pálya; 28. III. Frohsinn—Venac, Kott-pálya; 31. III. Venac—Napred, Fülöp-pálya; 31. III. Fodrászok—Junák, Bauer-pálya; 5. IV. Kramer—Napred, Kott-pálya; 7. IV. Venac—Zanatlja, Fülöp-pálya; 12. IV. Gragyanszki—Venac, Bauer-pálya; 12. IV. Junák—Kramer, Vugrin-pálya; 13. IV. Zanatlja—Fodrászok, Kott-pálya; 19. IV. Gragyanszki—Kramer, Bauer-pálya; 20. IV. Napred—Junák, Fülöp-pálya; 21. IV. Fodrászok—Venac, Bauer-pálya.

SCHMELING CSAK PONTOZÁSAL TUDOTT GYŐZNI DÉLAFRIKAI ELLENFELE ELLEN

Huszezer néző előtt tegnap Hamburgban Schmeling a délafrikai Bentford ellen. A németek nehézsúlyu box világbajnoka azonban csak pontozással tudott győzni Bentford ellen.

SZÍNHÁZ-FILM

Április 28-án indul a »Borcsa«-film vezérkara Amerikába

Budapestről jelentik: A magyar filmgyártók körében nagy érdeklődés kíséri a „Borcsa Amerikában” című legújabb magyar film sorsát, amelyet a szokott kereteken sokkal nagyobb költségvetéssel készítenek el. Az amerikai filmgyártók is ritkán jönnek Európába külső felvétel elkészítéséért, — annál érdekesebb, hogy egy magyar film külső felvételeit az Egyesült Államokban fogják elkészíteni.

Kedden délután írták alá azt a szerződést, amelynek értelmében

a „Borcsa Amerikában” című film valamennyi külső felvételét Newyorkban és Newyork környékén készíttik el.

A gyártás főnöke Gál Ernő, az ismert filmproducer, akinek vezetésével teljes társulat utazik Amerikába.

Április 28-án indul a filmező társaság, rendezővel, színészekkel, műszaki személyzettel. Emőd Tamás és Török Rezső „Borcsa Amerikában” című darabjából Nóti Károly írja a forgatókönyvet. (A darabot a Budai Színházban mutatták be Fedák Sárival a több mint százszor került színre). Cím szerepét a

filmen Dayka Margit fogja alakítani. Partnerre Juhász József és Mály Gerő lesz. Mindhárman Amerikába utaznak. A film rendezője Keleti Márton, aki már több sikeres magyar filmet rendezett, operatőre Kurzmayer Károly. Velük megy Szirtes László, a felvételvezető és Fedák György, a film összeállítója. Fodrász és öltöztető is utazik a társasággal.

Egy nagy amerikai filmcég hangosfilmfelvétel-üzletét ad kölcsön a magyar filmeknek.

Newyorkban a Broadwayn, a magasvasúton, a Central Parkban, Atlantic Cityben, Ellis Islandon és az Óceánjáró hajón forgatják az egyes jeleneteket. Külön érdekessége lesz a Borcsa-filmnek az is, hogy közreműködik majd benne egy világhírű magyar színművész hollywoodi filmszínész is, aki most Newyorkban tartózkodik.

Newyorkban az amerikai magyarság küldöttelei várják őket és az egyik színházban díszelőadást rendeznek a Budapestről érkezett művészek fellépésével. Az előadást a Borcsa-film zene-szerzője, Kúrcz János rendezi.

Negyvenezer dinár egy kutya gyógyításáért

Konstantinápolyból Bécsbe viszi kutyáját gyógykezelésére egy volt bécsi színész

Beográdnak két napig különös vendége volt. Giacomini Emilia volt bécsi színésznő, aki tizenkét évvel ezelőtt visszavonult a színpadtól és Konstantinápolyba ment férjhez. beteg kutyájával megszakította Konstantinápolyból Bécsbe vezető útját, hogy a kutya Beográdban kipihenhesse magát. A volt színésznő elmondta, hogy kutyája szívbeteg volt, hogy Bécsbe viszi a leghíresebb állatorvoshoz. Mivel a kutyának túl nagy strapát jelentett volna egyfolytában megtenni a Konstantinápoly—Bécs közötti utat, kénytelen volt azt Beográdban megszakítani. Azt is elmondta Giacomini Emilia, hogy az utazás és a kutya gyógykezelési költsége körülbelül negyvenezer dinárjába fog kerülni.

A kíváncsi újságírók azt is megkérdezték mit eszik a kutya, akit Bécsbe visz gyógykezelésére: huslevest fehér kenyérral, tejes kávéval és egy kis fekete kávéval, mert ez fokozza szíve működését, hangzott a kutya tulajdonosnőjének válasza.

Helge Roswaenge kamarásnékes kenyérgyártat vásárolt Berlinben, ahol, mint Berlinből jelentik, saját találmánya szerint fogják a kenyeret elkészíteni burgonyaliszt hozzáadásával. A kenyérgyártó termékének „Heros”-kenyér lesz a neve. (Mint ismeretes, Roswaenge felesége Holndonner Ilona s a neves budapesti pék dinasztia családjából származik).

Sacha Guitry könyvet írt a hamiskártyásokról

Párisból jelentik: Sacha Guitry, a híres francia színész, akinek „Egy szélhámos naplója” című filmjét néhány hónap előtt Magyarországon is nagy sikerrel mutatták be: könyvet írt. Sacha Guitry könyvének a témája ugyanaz, mint az „Egy szélhámos naplója”-nak. A hamiskártyások világába vezet ez a könyv, amelyben Sacha Guitry a szakértő tapasztalatai alapján meséli el a sok kis szélhámos rengeteg szelletes trükkjét. Sacha Guitry könyvéből megtudjuk, hogy

egyszer ő maga is krupié volt

egy nagy játékbank szolgálatában, úgy, hogy a lehető legközelebből tanulmányozhatta ezeknek a csirkefogóknak a mesterkedéseit. Könyvében egyébként ő maga sohasem nevezte a kártyaszett szerencselovagát „csirkefogóknak”, sőt bizonyos rokonszenvet is érez irántuk, ami különben annak idején kitűnt filmjéből is. Ezt írta rólok könyve bevezetésében: „Vannak uribb foglalkozások sőt kétségtelen, hogy vannak jövedelmezőbbek is, de izgalmasabb mesterséget nem ismerlek...” Száz és száz trükköt mesél el Sacha Guitry új könyvében, melyet így fejez be: „Krupié-koromban tapasztalataimból megtanultam, hogy minden játékos — minden huszárk férfi-től és minden negyvenedik nőtől elkezdve —

vagy csaló, vagy hülye...

Természetesen az utóbbiak vannak túlnyomó többségben”.

A budapesti Operaház még ebben az évadban tervezi Harsányi Tibor, a Párisban élő magyar zeneszerző Rákay András szövegére írt „Bábszínház” című balettjének bemutatóját. Harsányi balettjének egy részletét a párisi filharmonikusok fogják bemutatni január 24-én Charles Mönch vezényletével „Pampon” címmel.

Álmodik a pusztán

REGÉNY

Írta: HUSZÁR SÁNDOR

Copyright by Reggeli Ujság and Publicitas Press Service — Utánnomás tilos

Azután a két nagyszerű emberpéldány egyszerre támadott. Amint vad birokra keltek, pattanásig megfeszültek az izmok és kidagadtak hajókötel vastagságnyi-ra. A lüktető véredek is kidagadtak a halántékokon. Egyforma erejű volt mindkettő, s érezték, hogy egyik sem tudja a másikat egy halálos ölelésben összeropantani.

Szétugrottak és ököllel támadtak egymásra. Az alhadnagy ökletörőlyütkésként zuhant a betyár kemény koponyájára, s a betyár egy pillanatra hátra tántorodott. Utána ő támadott és mellbevágta az alhadnagyot, aki az irtózatot erejű ütéstől a kármentőnek zuhant és feldöntötte a tüzes kályhát.

Miközben az élet-halál harc változatlan erővel és lankadatlanul tovább folyt, a széthulló parazsak-tól lángot fogott a kármentő fája

A verekedők nem törődtek a mindjobban erősödő lánggal. Csak akkor eszméltek a veszedelemre, amikor már a csárda teteje is lángban égett és fuldokoltak a füsttől.

— Gyerünk ki! — hörögte a betyár.

— Gyerünk!... — lihegte az alhadnagy.

— Ott fojtassuk tovább...

— Hát...

Összeperzselődve, fuldokolva, félig megvakulva bukdácsoltak kifelé a lángteregen át.

Amikor az ajtó elé értek, a tető nagy robajjal összedőlt és a menyezet rájuk zuhant. A betyár az ájuldozó alhadnagy felé nézett, aki összeesett. Odament, fel-emelte és erejét megfeszítve vitte kifelé.

— Menekülj te!... — hörögte Csaba.

— Nem! Először kendet mentem ki ebből a pokolból.

Végso erőfeszítéssel kilökte az alhadnagyot az ajtón, aki tovább támolygott.

Ákom Bandi tüdeje már kiszáradt és úgy érezte, hogy tüzes parazsak vannak a mellében. Amikor ő is át akarta lépni a küszöböt, egy égő gerenda a vállára esett. A betyár sikoltva összeesett.

— Hé! Alhadnagy ur! — ordította elviselhetetlen fájdalmak közepette. — A kend öccsét megöltém, de a kend életét megmentettem, én meg itt maradok. Azt hiszem, hogy becsülettel megfizettem kendnek.

Eltemette a ráhulló szikraeső... Az alhadnagy visszanezett a betyárra, aki életének feláldozásával megmentette őt és fájdalmában felsírt:

— Bandi! Bandikám! Becsülettel, derekasan megfizettél! Álgyon meg az Isten!...

A Hold részvétlen fénye mellett, az üszkös csárda romjai körül szét bomlott hajjal, félőrülten a csap-lárosné futkározott. Zokogva, eszelősen kiáltozta kedvesének a nevét, s amikor az égő gerendák lőzött egy alaktaian, szénné égett holttestet fedeztet fel, eszméletlenül hullott a zsarátok mellé...

Vége.

1600 méteres óriásvizesést találtak

Newyorkból jelentik: A világ legmagasabb vizesését fedezte fel most egy szerencsés baleset következtében Jimmy Angel, amerikai pilóta, aki Venezuelában egy nagy bányatársaság szolgálatában áll. A világ legmagasabb vizesése több mint 1600 méteres zuhatag, Venezuela egyik legelhagyottabb részében. Az 1600 méter azt jelenti, hogy a Venezuelában felfedezett vizesés

kétszer olyan magas, mint a világ eddigi ismert legmagasabb zuhataga.

Jimmy Angel a varoni hegyvidéken kényszerleszállást végzett repülőgéppel. Gyalog folytatta tovább az utját és amikor feljutott a hegy-csucsra, csodálatos látvány tárult eléje. 400 kilométerre délkeletre Ciudad Bolívartól, 300 méter magas fensík széléről zuhan alá a vizesés. Az óriási víztömeg 300 métert esik anélkül, hogy bármi is akadályozná. Itt sziklák merednek az ég felé, de ezekről tovább zuhan a vizesés, úgy-hogy három részletben összesen 1600 métert esik. A világ eddigi ismert legmagasabb vizesése a Yosemite, amely ugyancsak három részletben 800 métert zuhan. Ezután következik az uizélandi Sutherland-zuhatag, amely 600 métert esik. A világ legnagyobb vizesése az afrikai Viktória-zuhatag, csak a 18-ik helyet foglalja el a magassági rekordok terén, amennyiben »alig« 130 méter a nivókülönbség a vizesés teteje és alja között. Csak akkor alkothatunk magunknak igazán képet a Venezuelában most felfedezett 1600 méteres vizesésről, ha melléje állítjuk a Niagarát, a világ leghíresebb vizesését, amelynél a víz csupán 50 métert esik.

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Novi Sad, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21 37, éjszaki 20-58
Felelős kiadó: Andrej Dežo
A szerkesztőség vezetője: Blažek Ferenc
Preprinta — Előfizetés:
gy. hóra 28— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három hóra 80— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Az új sva/kodnevno Mežbenk naponia
Pošt. č. ovn račun — Pošt. ček. számla:
Za b. 16.622

□

los

llett,
szét
sap-
gva,
k a
ndák
gett
etic-
...

»-a

ak

leg-
most
ezt é-
piló-
bá-
A vi-
munt
zuela
ében.
gy a
es
vi-
bb

léken
lőgé-
b az
hegy-
árult
eletre
nagas
zesés.
esik
ozná.
é, de
ugy-
1600
smert
míte,
etben
etke-
zuha-
világ
Vik-
helyet
ordok
méter
eje és
atunk
Vene-
mé-
litjuk
viz-
a 50

al:
50
58
5
renc
s:
dinar
dinar
dinar
pon'a
im'a

